

Gorenjski Glas

PETEK, 8. SEPTEMBRA 2023

ŠT. 72

LETO LXXVI, ŠT. 72, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Grbinasti poligon iz jeklarske žlindre

Ob TVD Partizan na Koroški Beli je zaživel novi trajnostni grbinasti poligon za kolesarje, ki je izdelan iz zanimivega materiala: črne žlindre, ki nastaja pri proizvodnji jekla v bližnjem podjetju SIJ Acroni.

URŠKA PETERNEL

Koroška Bela – Na Koroški Beli so dobili trajnostni grbinasti poligon, ki je zgrajen iz črne jeklarske žlindre, ki nastaja kot stranski produkt v proizvodnji jekla v bližnjem podjetju SIJ Acroni. Poligon je uredila Občina Jesenice ob stavbi TVD Partizan, namenjen je otrokom in mladini, po njem se bodo lahko vozili tako s kolesi kot poganjalčki, skiroji, rollerji in rolkami.

Žlindra nastaja pri predelavi jekla. Vrsto let je veljala za (nevaren) odpadke, ki so ga kopičili ob podjetju,

in je povzročala skrbi jeseničanom. Pred leti pa so jo začeli predelovati, saj se je izkazalo, da je koristna surovina, ki jo uporabljajo za različne namene v gradbeništvu, med drugim tudi pri gradnji cest. Žlindra je tako pridobila status stranskega produkta pri proizvodnji jekla, v SIJ Acroni pa jo večji del prodajo na trgu. Iz nje so zgrajene številne avtoceste, tudi gorenjska. Pred časom pa so se lotili tudi inovativnega projekta izrabe za izdelovanje trajnostnih grbinastih poligonov za kolesarje (po angleško pump track).

Kot je na odprtju poligona na Koroški Beli dejal glavni direktor podjetja SIJ Acroni Branko Zerdoner, gre za dodatno inovativno uporabo materiala, ki ga sicer uporabljajo pri gradnji cest. Žlindra je v grbinastem poligonu nadomestila drobljenec iz kamna, iz nje so izdelani grbine in zavoji ter urejena drenaža. Za srednje velik grbinasti poligon je porabijo okrog 1900 ton. Kot je poudaril Zerdoner, je črna jeklarska žlindra bistveno drugačna od tiste v preteklosti. »Je kakovosten, trajen, certificiran material,« je poudaril.

▶ 2. stran

Novi grbinasti poligon sta prva preizkusila mlada kolesarja Kolesarskega kluba Završnica David Korošec Janušič in Nejc Petač. / Foto: NIK Bertonec

Na kmetih ni mehkužnih punc ...

V sklopu Filmskega festivala pod zvezdami na Dvorcu Visoko se je minuli četrtek gledalcem na projekciji filma Cvetje v jeseni pridružila ambasadorica Tavčarjevega leta, igralka Milena Zupančič, ki se je v spomin Slovencev za večno zapisala kot Meta iz omenjenega filma.

MATEJA RANT

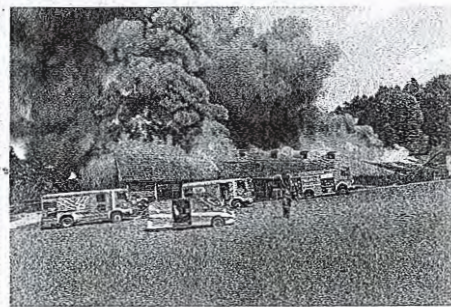
Visoko – Milena Zupančič oziroma filmska Meta je z obiskovalci filmskega večera pod zvezdami delila številne prigode in anekdote s snemanja filma ter v pogovoru z Moniko Tavčar razkrila marsikatero zanimivost, povezano s filmom. Skrivnost, ki je »mučila« tudi režiserja Matjaža Klopčiča, pa je Milena Zupančič tudi tokrat ohranila zase – namreč ali je bil poljub med Meto in Janezom pravi ali zaigran.

▶ 15. stran Milena Zupančič / Foto: Gorazd Kavčič

Objekt uničen, živino rešili

Velik požar je uničil gospodarski objekt Kmetije Mis v Zavrhu pod Šmarno goro. »Teško je karkoli povedati. Če ti zgori tvoje življenjsko, petdesetletno delo, ni enostavno,« nam je včeraj povedal gospodar Tomaž Mis. ▶ 10. stran

Požar na Kmetiji Mis je bil eden največjih v zgodovini medvoške občine. / Foto: arhiv Občine Medvode

AKTUALNO

Sredstva tudi za projekte na Gorenjskem

Na razpisu za turistične nastanitve je ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport podprlo 58 projektov v skupni višini 57,1 milijona evrov. Sredstva je prejelo tudi sedem projektov na Gorenjskem.

3

ŠPORT

Spominski turnir košarkaric

Od danes do nedelje bo v dvorani na Planini v Kranju potekal mednarodni ženski košarkarski turnir Memorial Jerneja Gortnarja, ki ga v spomin na svojega nekdanjega predsednika pripravlja ZKK Triglav.

8

GG+

Pot raziskovanja morskega življenja

Tara Česnik je 23-letna Kranjčanka, študentka veterine, ki zadnja tri leta deluje v piranskem društvu Morigenos, društvu, ki se ukvarja s preučevanjem morskih sesalcev, predvsem delfinov.

11

ZANIMIVOSTI

Streha nad glavo za Bojana

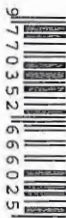
Pomagajmo vrniti upanje in varno zavetje moškemu, ki je prevečkrat doživel udarce življenja. Njegovo ime je Bojan Jovanovič, gluhi je in s svojim haskijem, ki mu je ime kar Pes, živi sarn v Stražišču.

24

VREME

Danes bo pretežno jasno in toplo. Popoldne bo nekaj oblakov. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in še za kakšno stopinjo topleje.

jutri: pretežno jasno

Izguba otroka najhujša tragedija

V Sloveniji je lani v prometu umrl en otrok, v prvem letošnjem polletju pa že dva.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Ob začetku šolskega leta agencija za varnost prometa in policija podarjata, da je izguba ali huda poškodba otroka v prometni nesreči tragedija, ki je ne bi smela doživeti nobena družina. Zato vse voznike in druge udeležence v prometu ponovno prosita za strpno udeležbo v prometu z največjo možno mero odgovornosti skozi celo leto. »V preteklosti smo ob tem, ko smo govorili o varnosti otrok, običajno govorili o pešcih. Z razvojem se je to nekoliko spremenilo, saj sedaj otroke na poti v šolo in popoldan pri igri srečujemo tudi kot kolesarje, voznike skirojev in e-skirojev, v višjih razredih pa tudi z mopedi. Vse naštetu zahteva od otrok poleg poznavanja cestnoprometnih predpisov tudi obvladovanje takšnega prevoznega sredstva. Dodatna težava pri tem je, ko odrasli na naštetih prevoznih sredstvih niso ravno najboljši vzor,« je opozoril Ivan Kapun, vodja Sektorja prometne policije na Generalni policijski upravi.

Iz zadnjega poročila Zmanjševanje števila smrtnih žrtev med otroki na

evropskih cestah v obdobju 2011–2021, ki ga je objavil Evropski svet za varnost v prometu (ETSC) septembra lani, sicer izhaja, da Slovenija sodi med najvarnejše na področju prometne varnosti otrok do 14. leta. Med drugim je v poročilu navedeno, da je v Sloveniji leta 2011 umrlo šest otrok, leta 2021 trije, v letu 2018 pa niti eden. Poleg Slovenije samo še na Norveškem, Švedskem, Slovaškem in v Estoniji število umrlih otrok v prometu vsako posamezno leto v zadnjih desetih letih (2011–2021) ni nikdar preseglo deset. Povprečen upad števila smrtnih žrtev med otroki (0–14 let) v prometu je bil v obdobju 2011–2021 v Sloveniji krepko nad povprečjem Evropske unije, kar nas je uvrstilo v sam vrh najboljših držav, v družbi Avstrije, Belgije in Litve.

V prvi polovici letošnjega leta je bilo v prometnih nesrečah udeleženih 228 otrok v starosti do 14 let, enako kot v istem obdobju lanskega leta, žal pa sta življenje izgubila dva otroka, in sicer pešec in potnik v vozilu, lansko leto pa eden, kot kolesar. Precej nižje je število hudo telesno poškodovanih, saj jih je bilo letos devet, lansko leto pa 18.

Slovenija sodi med najvarnejše na področju prometne varnosti otrok, starih do 14 let. / Foto: Daniel Novakovič/STA

Z avtom izsilila prednost kolesarki

Bled – Blejski policisti so v torek obravnavali prometno nesrečo na relaciji Gorje–Bled. Medvožnjo kolesarke po prednostni cesti iz smeri Gorij proti Bledu je na Rečici z neprednostne ceste pripeljala 53-letna voznica avtomobila, kolesarki izsilila prednost in trčila vanjo. Kolesarka se je pri tem lahko telesno poškodovala.

Nasilen do partnerice

Radovljica – Radovljiški policisti so v torek zvečer obravnavali nasilje 53-letnega moškega nad partnerico. Moškemu so izrekli prepoved približevanja, zoper njega pa zbirajo obvestila v smeri kaznivga dejanja z elementi nasilja.

Objekt uničen, živino rešili

Velik požar je uničil gospodarski objekt Kmetije Mis. »Teško je karkoli povedati. Če ti zgori tvoje življenjsko, petdesetletno delo, ni enostavno,« nam je včeraj povedal gospodar Tomaž Mis.

MAJA BERTONCELI

Zavrh – V medvoški občini se je natanko en mesec po uničujočih poplavah zgodila nova katastrofa. V ponedeljek sredi dneva je zagorelo na Kmetiji Mis v Zavrhu pod Šmarno goro, pri najbližjih sosedih rojstne hiše Jakoba Aljaža.

215 posredovalcev

S Policijske uprave Ljubljana so sporočili, da so bili o požaru na gospodarskem objektu velikosti 40 metrov krat 80 metrov, katerega streha je prekrita s sončnimi celicami, obveščeni okrog 13. ure. V objektu je bila živina, ki so jo pravočasno rešili, skladišče sena in kmetijska mehanizacija. Začel se je boj gasilcev z ognjenimi zublji. Razsežnosti požara so bile velike. Celotno ostrešje objekta je bilo v ogroženi. »To je doslej eden največjih požarov v medvoški občini. Skupaj je bilo na kraju dogodka kar 215 posredovalcev z 52 vozili, od tega 198 gasilcev s 43 gasilskimi vozili. / Foto: Primož Pižul

Na kraju dogodka je bilo kar 215 posredovalcev z 52 vozili, od tega 198 gasilcev s 43 gasilskimi vozili. / Foto: Primož Pižul

ni znan. Včeraj smo obiskali Tomaža Misa, gospodarja na Kmetiji Mis. »Vse skupaj sedaj šele prihaja za mano, za vsemi nami. S sinom sva opazila ogenj, skušala kaj rešiti, a žal ni šlo. Če nas niso prizadele poplave, nas je pa ogenj. Žalostno. Nimam kaj. Sedaj gremo naprej, upam, složno, kot je treba. Teško je karkoli povedati. Če ti zgori tvoje življenjsko, petdesetletno delo, ni enostavno. Še kako dobro razumem vse, ki jim je voda v avgustovskih poplavah odnesla hiše, uničevala kmetije ... Sedaj smo pa mi tam. Če bomo vztrajni, bo šlo,« je na robu solz pripovedoval Tomaž Mis.

Živino odgnali na travnik

S sinom Tomažem sta oba gasilca. Ko so bile poplave, sta se takoj odzvala klicu na pomoč in odšla reševati življenja in premoženja v bližnje Vikrče, ki so bile poplavljen. Za njima je že veliko intervencij. Hitro jima je bilo jasno, da se morata umakniti, da se ognjeni zublji prehitro širijo po poslopju. V nasprotnem primeru bi bili lahko ogroženi tudi njihovi življenji. »V nekaj minutah je bil cel hlev v ognju. Hvala bogu, da imamo v občini

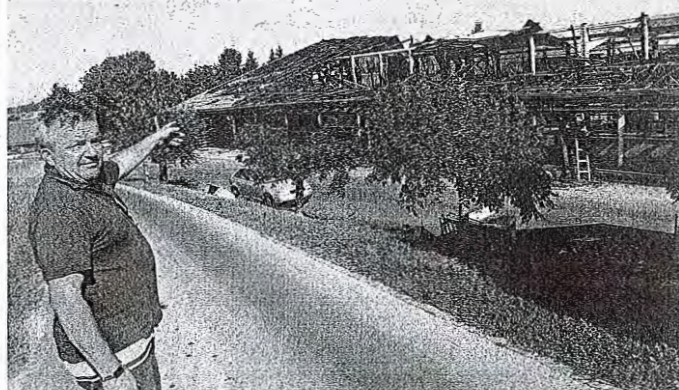
Medvode zelo dobro gasilsko organizacijo. Društva Gasilske zveze Medvode so prišla v zelo kratkem času, v eni uri je bilo na položajih že več kot dvesto posredovalcev. Kar so lahko pomagali, so, več se ni dalo,« je dejal in dodal, da so imeli v objektu tudi več kot sedemsto kubičnih metrov sena in za dva priklopnika balirane slame, ki so jo dokupili in jo shranili prav v tem objektu. Še sicer so rešili živino. »S sinom in delavcem smo šli takoj v akcijo. Gnali smo jo nazaj na pašnik. Prednost je, da imamo odprti hlev, prosto rejo, da je žival vajena hoditi sem in tja, saj se že dolga leta pase na travnikih ob kmetiji. Zanimivo, da smo jo s paše pripeljali eno uro pred požarom, tako da jim je bilo čudno, zakaj jih ženemo znova nazaj. Skupaj imamo 130 glav živine. Vsa ni doma. V hlevu jih je bilo ob požaru dobrih sedemdeset. Sedaj so na pašniku. Prijatelji in drugi so prišli pomagat. Narejeno imamo že začasno molzišče, da jih lahko tudi molzemo,« pravi Mis.

Požar je prizadejal večjo gospodarsko škodo, saj je pogorelo celotno ostrešje s sončno elektrarno. Del

stavbe se je tudi porušil. »Škoda je ogromna, večmilionjska. Ne da se je oceniti,« je še povedal Mis. Sumi, da so vzrok požara sončne cebece. »Strokovnjaki so vse pregledali, rezultatov še ni. Osebnostno menim, da je zagorela fotovoltaika. Seno in drugo imamo shranjeno kvalitetno. Hlev stoji od leta 1982 in nikoli doslej ni bilo nobenih težav. »Eko energijo na kmetiji so pri Misovih začeli uredničevati v letu 2008, ko se je začela kazati potreba po menjavi dotrajane strešne kritine. Zgradili so elektrarno, ki se razprostira na 720 m² strešne površine, v javno elektro omrežje se je uspešno vključila poleti 2009.

Najprej sanacija pogorišča

V ponedeljek popoldan bi moral biti Tomaž Mis na kmetiji Malenšek v Zlebeh, kjer je potekal pogovor ob siru, predstavljale pa so se tudi bližnje kmetije z različnimi domačimi dobrotami. Žal se je moral ukvarjati s povsem drugimi stvarmi. Na Kmetiji Mis, ki ima tristoletno tradicijo, je glavna dejavnost priraja mleka. Na dan ga pridelajo okrog 1500 litrov ali še več. Med prvimi so začeli postavljati mlekomate, ki jih najdete v celotni regiji, ukvarjajo pa se tudi s predelavo mleka v različne mlečne izdelke. »Naša kmetija se preusmerja v predelavo mleka, v direktno prodajo. Ekonomska situacija povsod, ne samo v kmetijstvu, je slaba. Kaj nas sedaj čaka? Čim prej je treba sanirati pogorišče, kako naprej, pa je še preuranjeno reči. Ko bodo znani rezultati preiskave požara, se bova s sinom usedla in razmislila, ali gremo še enkrat v to,« je zaključil. Je tik pred upokojitvijo, od kmetije pa je odvisna celotna družina.

Tomaž Mis nam je pokazal gospodarsko poslopje, ki ga je požar uničil. / Foto: Maja Bertoncele

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
DATRIS d.o.o., Potla cesta 41, 4240 Ljeca